

KUJAWY
POMORZE

Sektor mikro, małych i średnich przedsiębiorstw w gminie Sępólno Krajeńskie i jego otoczenie w 2018 r.

Projekt „Usytuowanie na poziomie samorządów lokalnych instrumentów wsparcia dla MŚP, działających w oparciu o model wielopoziomowego zarządzania regionem” realizowany przez konsorcjum w składzie: Województwo Kujawsko-Pomorskie, Szkoła Główna Handlowa w Warszawie i Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu”; finansowany z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju w ramach Programu Strategicznego Gospostrateg – „Społeczny i Gospodarczy Rozwój Polski w warunkach globalizujących się rynków”
Nr umowy GOSPOSTRATEG1/385453/3/NCBR/2018

Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

Spis treści

Podstawowe informacje o gminie	3
Wielkość sektora MŚP	4
Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD	5
Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie	6
Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP	8
Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie	10
Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie	11
Uwagi metodologiczne	13

Podstawowe informacje o gminie

Sępólno Krajeńskie

Typ gminy: miejsko-wiejska

Liczba ludności: 15 803

W tym:

Osoby w wieku produkcyjnym (18-59/64 lata): 9716

Miejsce gminy pod względem liczby ludności w województwie: 21

Udział osób w wieku produkcyjnym w liczbie ludności ogółem: 61,5%

Dochody gminy na 1 mieszkańca: 4606,06 zł

Miejsce gminy pod względem dochodów gminy na mieszkańca w województwie: 88

Charakterystyka gminy:

Jest to gmina z siedzibą powiatu należąca do grupy 29 gmin z przeważającym udziałem gmin wiejskich, raczej o charakterze peryferyjnym. Są to gmin o niskiej liczbie mieszkańców, o wyższym ryzyku bezrobocia. W tej grupie dochody własne na mieszkańca są najniższe, w tym również niskie są dochody własne gmin z PIT. Liczba przedsiębiorstw na 10 tys. mieszkańców (z wyłączeniem firm małych) jest niższa niż przeciętna, a średnie zatrudnienie w przedsiębiorstwach małych i średnich zbliżone do średniej w województwie, natomiast wyższe w przypadku przedsiębiorstw średnich. Przeciętne wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw są nieco poniżej średniej, największa różnica widoczna jest w przypadku wynagrodzeń osób pracujących w małych przedsiębiorstwach. W tej grupie gmin udział płatników w sektorze usług jest poniżej średniej.

Tabela 1: Podstawowe wskaźniki finansowe gminy na tle województwa i grupy podobnych gmin

2018	W złotych	Jako % średniej w grupie podobnych gmin	Jako % średniej w województwie
Dochody gminy na 1 mieszkańca	4606,06	93,3	89,0
Dochody własne gminy na 1 mieszkańca	2053,82	128,3	85,6
Wydatki gminy na 1 mieszkańca	4726,11	90,1	88,5
Zobowiązania gminy na 1 mieszkańca	449,67	43,9	342,5

Wielkość sektora MŚP

W 2018 r. w gminie zarejestrowanych było 1321 przedsiębiorstw zgodnie z bazą danych REGON. W grudniu 2018 r. w gminie było 685 płatników składek ZUS oraz 927 podatników osiągających przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Liczbę przedsiębiorstw – podatników i płatników składek przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba przedsiębiorstw według rodzaju rejestru

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa
Podatki (podatnicy)	624	264	31	8	303
ZUS (płatnicy składek)	384	240	50	10	300
REGON		1261	50	10	1321

Liczba podmiotów różni się w zależności od źródła informacji. Dane w bazie REGON zawierają największą liczbę podmiotów, zawiera ona jednak informacje, które mogą nie być w pełni aktualne (np. nie uwzględniają przedsiębiorstw, które zawiesiły swoją działalność). Liczba podatników różni się od liczby płatników składek, przede wszystkim w grupie przedsiębiorców prowadzących działalność na własny rachunek – część z tych osób łączy tę działalność z pracą etatową, w związku z tym nie są płatnikami składek. Występują również różnice w liczbie przedsiębiorstw w zależności od wielkości. Klasyfikacja przedsiębiorstw w przypadku danych ZUS jest

określona jest na podstawie liczby osób ubezpieczonych (tj. takich, za które przedsiębiorstwo opłaca składki na ubezpieczenia społeczne). W przypadku danych podatkowych, klasyfikacja wynika z deklaracji przedsiębiorców przekazanych do urzędów skarbowych.

Liczba przedsiębiorstw i płatników składek według sekcji PKD

Informacja o płatnikach składek w przedsiębiorstwach mikro, małych i średnich (tj. płacących składki za od 1 do 249 osób ubezpieczonych) według wybranych sekcji PKD przedstawia tabela 3.

Tabela 3. Liczba płatników składek według sekcji PKD

	Liczba płatników w gminie	% ogółu płatników składek w gminie	% płatników w danym sektorze w województwie
Przemysł (C-F)	198	28,9	0,9
Usługi (G-S)	422	61,6	0,7
Wybrane sekcje PKD (według największej liczby płatników)			
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	130	19,0	0,6
Budownictwo (F)	124	18,1	1,0
Przetwórstwo przemysłowe (C)	68	9,9	0,7
Transport i gospodarka magazynowa (H)	58	8,5	0,9
Pozostała działalność usługowa (S)	40	5,8	0,8
Sekcje zdominowane przez podmioty publiczne			
Administracja (O)	5	0,7	1,3
Edukacja (P)	14	2,0	0,6
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna (Q)	59	8,6	0,7
Kultura (R)	19	0,9	0,5

Osoby ubezpieczone w sektorze MŚP w gminie

Wśród płatników składek, którzy opłacali składki za nie więcej niż 250 osób było łącznie 4148 osób ubezpieczonych w ZUS, co stanowiło 42,7% osób w wieku produkcyjnym w gminie, w tym:

- W usługach ubezpieczonych było 1869 osób, to jest 19,2% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W przemyśle ubezpieczonych było 2239 osób, to jest 23,0% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- W sekcjach zdominowanych przez podmioty publiczne było ubezpieczonych łącznie 1320 osób, w tym 422 osób w administracji, 407 osób w sektorze opieki zdrowotnej 382 osób w sektorze edukacji oraz 109 osób w sektorze kultury, było to łącznie 13,6% osób w wieku produkcyjnym w gminie,
- Wśród osób ubezpieczonych było 2630 kobiet i 3161 mężczyzn,
- Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 1540 osób i 35-44 lat – 1437 osób.

Tabela 4. Liczba ubezpieczonych w zależności od wielkości płatnika składek

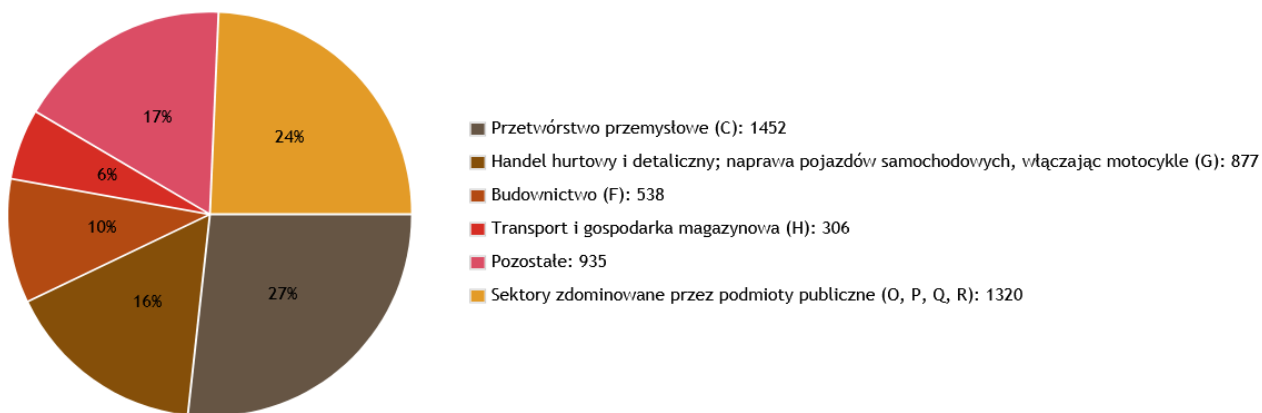
2018	Liczba osób	liczba osób na 1 płatnika składek	% zatrudnionych w grupie płatników do 249 ubezpieczonych
Samozatrudnieni nie płacący składek za inne osoby	370	1,0	8,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 1-9 osób	818	3,4	19,7
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 10-49 osób	1531	30,6	36,9
Ubezpieczeni u płatników składek płacących składki za 50-249 osób	1429	142,9	34,5

Najwięcej ubezpieczonych było w sekcjach:

- Przetwórstwo przemysłowe (C) (1452 osób),
- Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G) (877 osób),

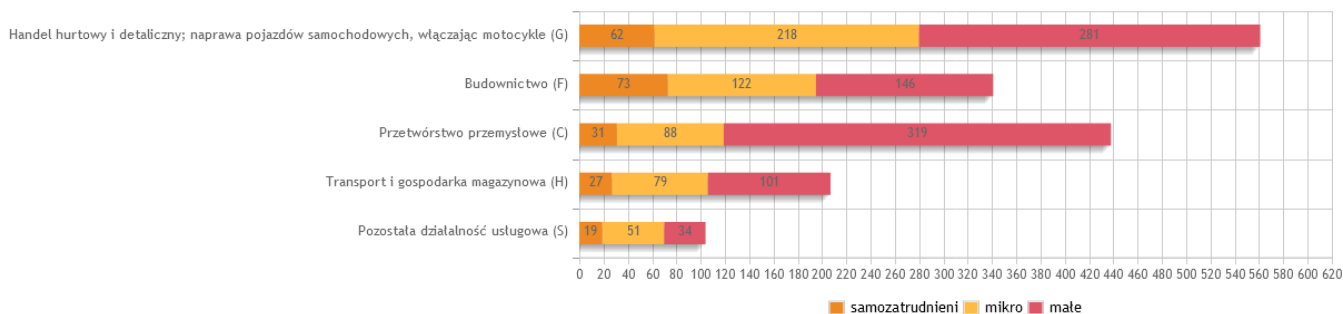
- Budownictwo (F) (538 osób).

Rysunek 1. Struktura ubezpieczonych według sekcji w gminie Sępólno Krajeńskie

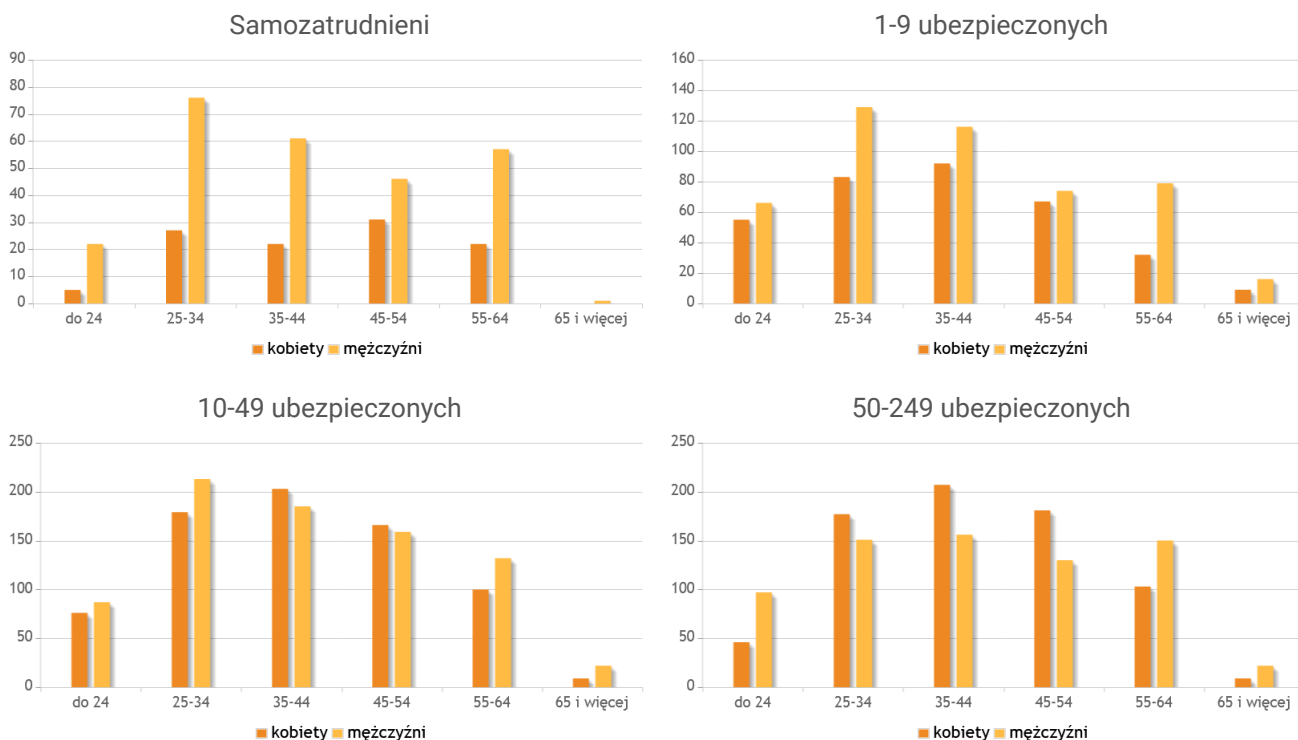
Źródło: dane ZUS

Rysunek 2. Liczba ubezpieczonych w największych w sekcjach według wielkości płatnika składek: samozatrudnieni, od 1 do 9 ubezpieczonych oraz od 10 do 49 ubezpieczonych

Źródło: dane ZUS

Wśród osób ubezpieczonych było 2630 kobiet i 3161 mężczyzn. Najwięcej ubezpieczonych było w wieku 25-34 lat – 1540 osób i 35-44 lat – 1437 osób.

Rysunek 3. Liczba ubezpieczonych według wielkości płatnika składek, wieku i płci

Źródło: dane ZUS

Podstawy wymiaru składek w gminie, w tym w sektorze MŚP

Przeciętna podstawa wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w gminie Sępólno Krajeńskie w grudniu 2018 r. wynosiła 2670 zł. Przeciętna podstawa wymiaru składek u mężczyzn jest wyższa niż u kobiet. Najwyższe podstawy wymiaru składek spośród głównych zidentyfikowanych sektorów według zatrudnienia odnotowane są w sekcji *Budownictwo (F)*. Podstawy wymiaru składek w sektorze MŚP są najwyższe wśród płatników zatrudniających 50-249 osób.

Tabele poniżej prezentują informacje dotyczące średnich podstaw wymiaru składek w złotych, w porównaniu do średnich dla danego typu gminy oraz w porównaniu do średnich podstaw wymiaru w województwie kujawsko-pomorskim.

Tabela 5. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w złotych

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	2670	1796	2244	2588	3373
Kobiety	2614	1681	2381	2797	2986
Mężczyźni	2693	1870	2118	2408	3700
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	2418	1863	1700	2190	2943
Budownictwo (F)	2918	1998	1995	3019	5916
Przetwórstwo przemysłowe (C)	2526	[b.d.]	1874	2258	3048
Transport i gospodarka magazynowa (H)	2337	1492	1879	2304	2293
Pozostała działalność usługowa (S)	1910	1666	1854	1499	1769

Źródło: dane ZUS

Tabela 6. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	96,9	101,0	105,7	99,7	99,9
Kobiety	101,4	92,0	113,5	110,1	97,8
Mężczyźni	93,7	106,6	98,7	91,0	101,0
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	95,8	98,5	89,3	93,7	91,0
Budownictwo (F)	102,0	118,2	99,1	123,4	145,8
Przetwórstwo przemysłowe (C)	95,6	[b.d.]	91,3	98,8	97,9
Transport i gospodarka magazynowa (H)	89,7	84,5	92,8	96,2	73,2
Pozostała działalność usługowa (S)	92,5	101,1	101,1	78,2	90,2

Źródło: dane ZUS

Tabela 7. Średnie podstawy wymiaru składek według wielkości, płci oraz wybranych sekcji zatrudnienia w porównaniu do średniej w województwie kujawsko-pomorskim

	Ogółem	Samozatr.	1-9 ubezp.	10-49 ubezp.	50-249 ubezp.
Ogółem	95,2	99,9	106,3	94,3	100,0
Kobiety	99,0	95,7	115,2	104,0	95,8
Mężczyźni	93,2	102,6	98,6	86,1	102,7
W sekcjach z największą liczbą płatników w gminie					
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (G)	99,0	101,4	91,5	91,4	90,8
Budownictwo (F)	101,8	120,3	101,5	115,8	151,9
Przetwórstwo przemysłowe (C)	97,0	[b.d.]	93,4	93,2	94,3
Transport i gospodarka magazynowa (H)	94,2	82,5	90,9	95,4	72,6
Pozostała działalność usługowa (S)	78,1	94,7	104,1	66,1	65,8

Źródło: dane ZUS

Przedsiębiorstwa płacące podatki w gminie

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: według stawki podatkowej (formularz PIT 36), w tym również Ci, którzy zadeklarowali opłacanie podatku liniowego (PIT 36L). Kolejną grupą są przedsiębiorcy, którzy opłacają podatki ryczałtowe (na formularzach PIT 28A i PIT28B), jak również osoby prawne, płacące podatek dochodowy od osób prawnych CIT. Forma opłacania podatku zależy od formy prowadzonej działalności, a także wielkości przedsiębiorstwa.

W gminie Sępólno Krajeńskie według danych podatkowych funkcjonuje 303 przedsiębiorstw, w tej grupie 31 to przedsiębiorstwa małe, a 8 przedsiębiorstwa średnie.

W grupie przedsiębiorstw mikro dominuje rozliczanie w formie podatku PIT (738,7%). W przypadku małych przedsiębiorstw 29,0% rozlicza się w ramach podatku CIT, a 54,8% korzysta z rozliczenia się w formie podatku liniowego (PIT-36L). Przedsiębiorstwa średnie są płatnikami podatku CIT.

Tabela 8. Liczba przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Sępólno Krajeńskie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	301	126	5	1	433
PIT 36L	49	53	17	1	120
PIT 28A	272	50	0	0	322
PIT 28B	2	0	0	0	2
CIT	0	35	9	6	50
Łącznie	624	264	31	8	927

Źródło: dane podatkowe

Przychody i dochody podatników prowadzących działalność gospodarczą w gminie

Łącznie przychody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) rozliczających się w gminie wynosiły 502 644 856 zł. Zestawienie przychodów według wielkości przedsiębiorstw i sposobu rozliczania podatku przedstawia tabela 9.

Tabela 9. Przychody przedsiębiorstw – podatników w 2018 r. w gminie Sępólno Krajeńskie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	42 460 990	53 502 180	11 408 200	231 615	107 602 985
PIT 36L	58 287 800	68 001 400	128 829 000	9 425 780	264 543 980
PIT 28A	16 035 057	7 088 993	0	0	23 124 050
PIT 28B	74 974	0	0	0	74 974
CIT	0	21 442 296	70 758 640	131 956 752	224 157 688
Łącznie	116 858 821	150 034 869	210 995 840	141 614 147	619 503 677
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	16,5	23,1	23,2	37,2	100,0

Źródło: dane podatkowe

Dochody przedsiębiorstw (bez osób prowadzących działalność na własny rachunek) w gminie Sępólno Krajeńskie łącznie wyniosły 55 129 469 zł, co stanowiło 11,0% ogółu przychodów.

Tabela 10. Dochody przedsiębiorstw – podatników (przychody pomniejszony o koszty uzyskania przychodów) w 2018 r. w gminie Sępólno Krajeńskie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	10 471 940	5 556 880	498 200	55 281	16 582 301
PIT 36L	9 303 400	11 178 200	15 775 000	353 110	36 609 710
PIT 28A	15 062 711	6 646 431	0	0	21 709 142
CIT	0	6 396 572	3 072 618	5 597 177	15 066 367
Łącznie	34 838 051	29 778 083	19 345 818	6 005 568	89 967 520
Jako % przychodu	29,8	19,8	9,2	4,2	14,5
% dochodów przedsiębiorstw według klasy wielkości	38,7	33,1	21,5	6,7	100,0

Źródło: dane podatkowe

Przeciętne przychody na jednego podatnika w zależności od wielkości przedsiębiorstwa oraz sposobu rozliczania się przedstawiają tabele 11-13.

Tabela 11. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w 2018 r. w gminie Sępólno Krajeńskie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	141 066,41	424 620,48	2 281 640,00	231 615,00	248 505,74
PIT 36L	1 189 546,94	1 283 045,28	7 578 176,47	9 425 780,00	2 204 533,17
PIT 28A	58 952,42	141 779,86	0,00	0,00	71 813,82
PIT 28B	37 487,00	0,00	0,00	0,00	37 487,00
CIT	0,00	612 637,03	7 862 071,11	21 992 792,00	4 483 153,76
Łącznie	187 273,75	568 313,90	6 806 317,42	17 701 768,38	668 288,76

Źródło: dane podatkowe

Tabela 12. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w danym typie gminy

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	118,3	79,6	198,0	544,8	96,3
PIT 36L	87,6	67,6	114,4	175,8	95,2
PIT 28A	98,7	62,6	0,0	0,0	79,9
PIT 28B	148,6	0,0	0,0	0,0	117,7
CIT	0,0	103,9	123,0	158,6	191,4
Łącznie	93,9	73,4	115,5	164,9	107,6

Źródło: dane podatkowe

Tabela 13. Przeciętne przychody przypadające na jednego podatnika w porównaniu do średniej w województwie

	samodzielna działalność	mikro	małe	średnie	Razem
PIT 36	383,4	97,1	133,6	9,8	112,5
PIT 36L	91,6	66,7	117,6	29,4	105,8
PIT 28A	101,6	68,9	0,0	0,0	81,9
PIT 28B	39,3	0,0	0,0	0,0	32,5
CIT	0,0	62,3	87,9	35,5	75,3
Łącznie	60,6	64,7	97,3	31,2	46,4

Źródło: dane podatkowe

Uwagi metodologiczne

Informacja bazuje na danych pochodzących z dwóch rejestrów:

- 1) rejestrów Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
- 2) rejestrów Krajowej Administracji Skarbowej.

Przedstawione informacje są zagregowane na poziomie gminy, w raporcie nie są prezentowane statystyki w przypadku, gdy liczba przedsiębiorstw w danej grupie jest mniejsza niż 5.

Rozbieżności w liczbie przedsiębiorstw w obu rejestrach wynikają z różnic w obowiązku opłacania podatków dochodowych oraz składek na ubezpieczenia społeczne. W efekcie, liczba podatników prowadzących działalność gospodarczą na własny rachunek) jest wyższa niż liczba osób samozatrudnionych płacących za siebie składki na ubezpieczenia społeczne. Liczba przedsiębiorstw według wielkości

również się różni. Dane podatkowe uwzględniają wielkość przedsiębiorstwa deklarowaną przez przedsiębiorców, dane z ZUS bazują na liczbie osób ubezpieczonych, za które odprowadzane są składki na ubezpieczenia społeczne (w tym również osoby zatrudnione nie tylko na umowę o pracę, lecz również na umowę-zlecenia lub inne rodzące obowiązek ubezpieczenia społecznego).

Informacja obejmuje przedsiębiorców i przedsiębiorstwa opłacające podatki dochodowe od osób fizycznych: PIT 36 (również liniowy) oraz PIT 28, jak również osoby prawne, płacące podatek CIT. Formularz PIT 36 skierowany jest do tych podatników, którzy w danym roku podatkowym prowadzili pozarolniczą działalność gospodarczą opodatkowaną na ogólnych zasadach przy zastosowaniu skali podatkowej. Na zeznaniu rocznym PIT-36L rozliczają się podatnicy, którzy wybrali liniową formę opodatkowania dochodów, czyli tzw. podatek liniowy. Podmiotami zobowiązanymi do złożenia zeznania rocznego PIT-28 są osoby fizyczne prowadzące jednoosobowe działalności gospodarcze opodatkowane w formie ryczału od przychodów ewidencjonowanych oraz osoby prowadzące działalność w formie spółki cywilnej osób fizycznych lub spółki jawnej osób fizycznych opodatkowanej ryczałtem. Opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób prawnych (CIT) podlegają osoby prawne, m.in. spółki tworzone na podstawie kodeksu spółek handlowych, spółki kapitałowe w organizacji (między podpisaniem umowy spółki a wpisaniem do rejestru), spółki komandytowo-akcyjne oraz grupy kapitałowe, w których skład wchodzi co najmniej dwie spółki prawa handlowego).

Prezentowane informacje uwzględniają jedynie część przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorze rolnictwa. Rolnicy indywidualni, którzy objęci są ubezpieczeniem społecznym w Kasie Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego nie są uwzględnieni w raporcie.

Wybrane definicje

Płatnik składek – w prawie ubezpieczeń społecznych jednostki organizacyjne bądź też osoby zobligowane z jakiegokolwiek tytułu do obliczania należnych składek na ubezpieczenia społeczne, pobierania ich oraz przekazywania tych składek do Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Ubezpieczony – osoba, która podlega lub podlegała ubezpieczeniu emerytalnemu i ubezpieczeniom rentowym przynajmniej 1 dzień, np. jako pracownik, osoba prowadząca działalność gospodarczą. Nie dotyczy osoby opłacającej składki wyłącznie na ubezpieczenie społeczne rolników, tj. w KRUS.